

II
Πολιτικοί και θαλασσοεμπορικοί νόμοι

Εἰς δόξαν Χριστοῦ

Ἐπειδὴ αἱ καιρικαὶ περιστάσεις ἔφθασαν νὰ ταράττουν καὶ νὰ φθείρουν τὸ θαλασσοεμπορικὸν σύστημα τῆς πατρίδος μας, ὅποὺ εἶναι τὸ καθ' αὐτὸ ἡ θροφὴ ὅλων τῶν ἐγκατοίκων αὐτῆς, κοινῇ βουλῇ καὶ ἀποφάσει πάντων ἡμῶν τῶν ὑπογεγραμμένων προυχόντων, ζήλῳ πατριωτισμοῦ παρακινούμενοι, ἐκρίναμεν δίκαιον καὶ ἀποφασίζομεν ὅποὺ τὸ αὐτὸ θαλάσσιον σύστημα νὰ ἐνδυναμώσωμεν μὲ τὴν στερέωσιν τῶν ἐν τῇ παρούσῃ βίβλῳ σημειωθέντων νόμων, τῶν μὲν ὅποὺ προγονιαίως εὕρομεν δικαίους, τῶν δὲ ὅποὺ παρ' ἡμῶν νομίμως θεσπίζονται· ὅθεν ἀποβλέπουσι διὰ τὸ κοινὸν ὕφελος ὅλων τῶν ἐγκατοίκων. Καὶ πρῶτον μὲν στερεοῦμεν τοὺς κάτωθεν σημειωθέντας νόμους τοπικοὺς πολιτικούς, οἵτινες ἀποβλέπουσι διὰ τὸ καλὸν καὶ εὔταξίαν παντὸς τοῦ λαοῦ, ὑφ' οὓς τόσον τῶν θαλασσοεμπορικῶν, ὅσον καὶ τῶν τοπικῶν ὑποκείμεθα φυλάξαι καὶ ἐκπληρῶσαι ἀπαρασαλεύτως οἱ πρῶτοι μέχρι τῶν ἐσχάτων. Καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ διὰ νὰ πεφύλαττωνται αἰωνίως ἀδειάσειστοι οἱ κάτωθεν σημειωθέντες νόμοι, ὅντες ἀλληλένδετοι οἱ πολιτικοὶ μὲ τοὺς θαλασσοεμπορικούς, ὑποσχόμεθα θυσιάσαι καὶ τὴν ίδίαν μας ζωὴν καὶ οὕτως σώζεται ἡ καλὴ ἀρμονία τῶν ἐγκατοίκων ὅλων καὶ τὸ καλὸν νιζάμι τῆς πατρίδος μας.

"Αρθρον α'

1. Ἡ ἐκλογὴ τῶν κατὰ καιρὸν ἐφεδρευόντων κριτῶν διοικητῶν ὅποιουδήποτε ἀριθμοῦ συνισταμένη, θέλει εἶναι εἰς ὅλην αὐτῆς τὴν διαμονὴν ἀπόλυτος καὶ ἀνεξάρτητος, τόσον ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν συμφηφισθέντων προκρίτων τῆς πατρίδος, ὅσον καὶ ἐκ τοῦ μπασκοτζάμπαση Κου Νικολά(ου) Κοκοβίλη καὶ θέλει συγκαθίζει ἐπισκέπτουσα μετὰ τοῦ μπασκοτζάμπαση πάσας τὰς ὑποθέσεις.

β'

2. "Ολαι αἱ κατὰ καιρὸν ἐμφανιζόμεναι ύψηλαι προσταγαὶ θέλει ἀναγνώνονται ἐπ' ἐκκλησίας ὅλου τοῦ μέλους τῶν κατὰ καιρὸν κριτῶν καὶ τοῦ μπασκοτζάμπαση, ἐκτὸς μόνον ἐκείνου ὅστις δὲν εύρισκεται εἰς τὴν πατρίδα καὶ ἐκείνου ὅστις κείτεται κλινήρης.

γ'

3. Οὐδεὶς ἐκ τῶν κριτῶν αὐτῶν δύναται νὰ ἀναγνώσῃ κατ' ίδίαν ύψηλήν τινα προσταγήν, οὕτε κοινὴν οὕτε μερικήν.

δ'

4. Ωσαύτως δὲν θέλει δυνηθῆ νὰ ἀναγνώσῃ ύψηλήν τινα προσταγὴν οὕτε ὁ μπασκοτζάμπασης κατ' ίδίαν, οὕτε νὰ κρατῇ αὐτὴν οὕτε νὰ ἐκτελῇ

ύπόθεσίν τινα όποίας φύσεως οὖσαν, τόσον κοινὴν ὅσον καὶ μερικήν, χωρὶς τῆς γνώμης τῶν κατὰ καιρὸν ἐφεδρευόντων κριτῶν ἐνιαυσίων.

ε'

5. Ό κατὰ καιρὸν μπασκοτζάμπασης δὲν θέλει δυνηθῆ νὰ κρίνῃ ἀνθρωπόν τινα διὰ ἀμάρτημά τινα ἐγκληματικὸν ἢ καὶ διὰ χρέος τινα ἢ καὶ διὰ ὑπόθεσίν τινα ἐμπορικήν, ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα θέλει κριθῶσιν ἀπὸ ὅλην τὴν βουλὴν τῶν κατὰ καιρὸν κριτῶν καὶ ἐκ τοῦ συγκαθεζομένου αὐτῶν μπασκοτζάμπαση.

στ'

6. Έὰν ἡ βουλὴ τῶν κατὰ καιρὸν κριτῶν κρίνῃ εὔλογον εἰς περίστασίν τινα ἀναγκαίαν τοῦ κοινοῦ νὰ στεῖλῃ τὸν μπασκοτζάμπασην εἰς πρεσβείαν τινά, εἶναι εἰς χρέος ἡ εὐγενεία του νὰ κινηθῇ καὶ νὰ ἐκτελέσῃ μετὰ πίστεως καὶ προθυμίας τὴν παραγγελίαν, τὴν ὅποιαν ἡ βουλὴ θέλει δώσει ἐν καιρῷ.

ζ'

7. Έὰν εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς διοικήσεως τῶν κριτῶν αὐτῶν ἀνακαλυφθῇ κατὰ τῆς πολιτείας καὶ τῆς καλῆς εύταξίας καὶ ἡσυχίας τοῦ λαοῦ συνωμοσίᾳ τις ἢ καινοτομίᾳ καὶ δι' αὐτὴν χρειασθῇ μία ἔνοπλος ἀνθίστασις πρὸς καθυποβολὴν τῆς ὀλεθρίου αὐτῆς συνωμοσίας, οἱ κριταὶ αὐτοὶ δύνανται νὰ προσκαλέσωσι τότε καὶ τοὺς λοιποὺς τῶν συμψηφισθέντων προκρίτων τῆς πολιτείας καὶ νὰ καθοπλίσωσι κατὰ τῆς ταραχοποιοῦ ἐκείνης φατρίας. Καὶ ἂν εἰς τοιαύτην κατεπείγουσαν περίστασιν οἱ κατὰ καιρὸν κριταὶ διορίσωσιν ἀρχηγὸν τὸν μπασκοτζάμπασην, εἶναι εἰς χρέος ἡ εὐγενεία του νὰ δεχθῇ αὐτὴν τὴν ὑπόσχεσιν καὶ νὰ κινηθῇ κατὰ τῶν συνωμοτῶν κατ' ἐπιταγὴν καὶ διάκρισιν τῶν τότε κριτῶν τοῦ κοινοῦ.

η'

8. Ό κατὰ καιρὸν μπασκοτζάμπασης θέλει εἶναι σύμφωνος τῆς βουλῆς τῶν κατὰ καιρὸν κριτῶν εἰς κάθε κίνημα κοινόν τε καὶ μερικὸν καὶ θέλει φυλαχθῆ νὰ μὴ λάβῃ ποτὲ μέρος φατρίας (ταραφίου δηλαδή), οὕτε ἐκ τῶν κατὰ καιρὸν κριτῶν πληρεξουσίων, οὕτε ἐκ τῶν λοιπῶν τῶν ψηφισμένων ἐν τῷ γενικῷ καταλόγῳ, ἀλλ' ὅλως εἶναι εἰς χρέος νὰ προσφερθῇ κατὰ τὸ καιρικὸν σύστημα τῆς βουλῆς. Καὶ ἂν παρὰ ταῦτα πράξῃ καὶ φωραθῇ, οἱ τότε κριταὶ τοῦ χρόνου θέλει κροτήσωσι συνέλευσιν γενικήν, συγκαλοῦντες εἰς τὸ κοινὸν βουλευτήριον ἄπαντας τοὺς ψηφισμένους προκρίτους τοῦ γενικοῦ καταλόγου διὰ νὰ κρίνωσι.

θ'

9. Ό κατὰ καιρόν μπὰς ῥεῖζης, καλούμενος ἀρχηγὸς τῶν μελάχηδων, εἶναι εἰς χρέος νὰ ἐκτελῇ ὅλας τὰς ὑποθέσεις τοῦ κοινοῦ μὲ ἐνθερμον ζῆλον πατριωτικὸν καὶ θέλει ἐγνωρίσει κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα τοὺς κατὰ καιρὸν κριτὰς πληρεξουσίους χωρὶς νὰ λαμβάνῃ μέρος τινὰ διοιρημένον ἐκ τοῦ μέλους, τόσον ἐκ τῶν κατὰ καιρὸν κριτῶν ὅσον καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν τοῦ

γενικοῦ καταλόγου τῶν προκρίτων. Καὶ ἂν παρὰ ταῦτα πράξῃ καὶ φωράθῃ, οἱ διοικοῦντες τότε τοῦ χρόνου κριταὶ θέλει συγκαλέσωσι εἰς τὸ κοινὸν βουλευτήριον ἄπαντας τοὺς εύρισκομένους ἐν τῇ πατρίδι προκρίτους τοῦ γενικοῦ καταλόγου καὶ συνεκκλησιαζόμενοι θέλει κρίνωσι τὴν παράβασιν τοῦ χρέους τοῦ ὥρθέντος μπὰς ῥεῖζη καὶ εύρισκοντες αὐτὸν ὑπεύθυνον αἱ περισσότεραι ψῆφοι θέλει καθήρωσιν αὐτὸν ἐκ τοῦ πόστου καὶ ἄλλον προβιβάσωσι κατ' ἐκλογὴν τῶν περισσοτέρων ψήφων τοῦ γενικοῦ καταλόγου.

ι'

10. Ἡ γενικὴ κουσταδία τῆς πολιτείας θέλει ἐκλεχθῆ καὶ διορισθῆ κατ' ἀρέσκειαν τοῦ μπασκοτζάμπαση καὶ τῆς βουλῆς τῶν κριτῶν, ἡ ὁποίᾳ θέλει ἔκτελεῖ προθύμως τὰς προσταγὰς τῆς βουλῆς καὶ τοῦ διοικητοῦ μπασκοτζάμπαση.

ια'

11. Ὄλαι αἱ κοιναὶ καὶ μερικαὶ ὑποθέσεις θέλει θεωρῶνται ἀπὸ ὅλον τὸ μέλος τῶν κατὰ καιρὸν κριτῶν καὶ τοῦ μπασκοτζάμπαση, ἔξω μόνον ἀπό τινα ὅστις λείπει τῆς πατρίδος ἢ κλινήρης εύρισκεται.

ιβ'

12. Αἱ περισσότεραι ψῆφοι εἰς πᾶσαν διάκρισιν εἴτε πολιτικὴν εἴτε ἐμπορικὴν εἴτε ἐγκληματικὴν θέλει ὑπερισχύουσι καὶ θέλει διαλύεται πᾶσα φιλονεικία ἡ ἐκ τῶν ὀλιγαρίθμων ψήφων προτεινομένη καὶ θέλει ὑπογράψωσι καὶ αὐτοὶ οἱ ὀλιγάριθμοι τὴν γεννηθησομένην ἀπόφασιν μετ' ἡσυχίας, ποιοῦντες ἀμεσον ἀμνηστείαν τῆς γεννηθείσης φιλονεικίας

ιγ'

13. Εὰν εἰς τὸ διάστημα τῆς διαμονῆς τῶν κριτῶν τοῦ χρόνου συνέβη μεταξὺ δύο ἐξ αὐτῶν διαφορά τις καὶ ὁ λοιπὸς ἀριθμὸς τοῦ μέλους αὐτῶν ἀναφανῇ οὐδέτερος καὶ μακρὰν συγγενείας τινὸς υἱῆς, ἀδελφικῆς καὶ συμπεθενριακῆς¹ τῶν διαφερομένων δύο, δύνανται ἐλευθέρως οἱ λοιποὶ αὐτοὶ νὰ κρίνωσι καὶ νὰ διαλύσωσι τὴν διαφορὰν αὐτῶν μὲ ἀπόφασιν ἐνεργητικήν. Ἄν δημως καὶ τινες ἐκ τοῦ λοιποῦ μέλους συγγένειαν ἔχωσι μετὰ τῶν διαφερομένων καὶ ἐκ ταύτης ὁ ἀριθμὸς μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐλαττωθῇ, τότε οἱ ἀπολειφθέντες ἐλεύθεροι τῆς συγγενείας θέλει ψηφηφορήσωσιν ἐλευθέρως, συμπληροῦντες τὸν ἀριθμὸν τέλειον τῶν κριτῶν τοῦ χρόνου ἐκείνου ἀπὸ προκρίτους ψηφηφορουμένους καὶ ἐλευθέρους καύτοὺς τῆς συγγενείας τῶν διαφερομένων κριτῶν δύο, οἵτινες μετὰ τὴν ψηφηφορίαν θέλει συνεκκλησιασθῶσι εἰς τὸ κοινὸν βουλευτήριον καὶ θέλει κρίνωσι τὴν διαφορὰν αὐτὴν πληρεξουσίως καταγράφοντες τὴν ἀναγκαίαν ἀμετάτρεπτον καὶ ἀδειάσειστον ἀπόφασιν.

1. συμπεθενριακῆς: πρέπει να διορθωθεί σε συμπενθενριακῆς.

ιδ'

14. Πᾶσα ἐκδεδομένη ἀπόφασις ἀπὸ τὴν βουλὴν τῶν κατὰ καιρὸν κριτῶν θέλει εἶναι ἔκλητος², δηλαδὴ δὲν δύναται νὰ ἀνακληθῇ οὔτε νὰ ἀναφερθῇ ἀλλαχοῦ. Καὶ ἐάν τινας καταφρονῶν διασείσῃ τὴν ἀπόφασιν ἐκείνην, ὅποιαν καὶ ἀν οὖσαν, ἡ βουλὴ τῶν κριτῶν εἶναι εἰς χρέος νὰ κατατρέξῃ τὸν τοιοῦτον μὲ οἰασδήποτε δυνάμεις, ἔως οὖ καταργηθῇ ὑπὸ τῆς ὑπερτάτου ἔξουσίας εἰς παντοτινὴν παιδείαν.

ιε'

15. Πᾶσα ὑπόθεσις πολιτική τε καὶ ἐμπορική, ἡ ὅποια θέλει ἀποφασισθῇ ἀπὸ τὴν βουλὴν τῶν κριτῶν, θέλει εἶναι ἀδιάσειστος καὶ ἀμετάτρεπτος. Καὶ ἐάν τινας ἐκ τῶν διαφερομένων ἀναφανῇ ἐναντιούμενος, ἡ βουλὴ τῶν κριτῶν δύναται ἐλευθέρως νὰ κρατήσῃ τὸν τοιοῦτον εἰς φυλακήν, ἐπομένως δὲ νὰ πέμψῃ αὐτὸν σιδηροδέσμιον εἰς τὴν ὑπέρτατον ἡγεμονίαν, διὰ νὰ ἀπολαύσῃ τὰ ἐπίχειρα τῆς ἀπειθείας του.

ιστ'

16. Ὄταν οἱ κριταὶ ἀποφασίσωσι παρουσίᾳ καὶ τοῦ μπασκοτζάμπαση διὰ ὑπόθεσίν τινα ἡ καὶ διὰ ἐγκληματικόν τινα ἄνθρωπον, θέλει διορίσωσι καὶ τὸν τρόπον τῆς παιδείας, τὴν ὅποιαν ἀπόφασιν δίδοντες τῷ μπασκοτζάμπασίῳ ἡ εὐγενεία του θέλει ἐκτελέσει αὐτήν.

ιζ'

17. Ἐάν τινας ἐκ τῶν κατὰ καιρὸν κριτῶν καθὼς καὶ ἐκ τῶν φηφισμένων τοῦ γενικοῦ καταλόγου, τόσον ἐν τῇ ἐποχῇ τῆς διοικήσεως αὐτῶν καθὼς καὶ μετὰ τὴν κατάπαυσιν κατατρεχθῇ ἥθελεν ὑπὸ τινος ἐπὶ λόγῳ ὅτι ἡδίκησεν αὐτὸν ὅτε ἐχρημάτισε κριτής, πάντες οἱ λοιποὶ τοῦ μέλους αὐτῶν, καθὼς καὶ οἱ φηφισμένοι πρόκριτοι οἱ φέροντες τὸ κοινὸν ὅλον, εἶναι εἰς χρέος νὰ ὑπερασπίσωσι τὸν τοιοῦτον ὅλαις δυνάμεις καὶ τρόποις παντοῖοις κατατρέχοντες τὸν κακοποιὸν ἐκεῖνον μέχρι θανάτου.

ιη'

18. Ἐὰν γένη ποτὲ καὶ τινας καταφρονῶν τὸ τοπικὸν σύστημα ἀπέλθῃ εἰς τὴν ὑπέρτατον ἡγεμονίαν χωρὶς συστατικὸν ἐσφράγιστον ἐκ τοῦ κοινοῦ γράμμα, τὸ τοιοῦτον, ὅποιος καὶ ἀν ἥθελεν εἶναι, ὁ κατὰ καιρὸν μπάς ῥεῖζης εἶναι εἰς χρέος ὅχι μόνον νὰ μὴ δεχθῇ τὸν τοιοῦτον εἰς τὸ νὰ δοθῇ ἀκρόασις ἀπὸ τὴν ὑπέρτατον ἡγεμονίαν, ἀλλὰ καὶ νὰ μεταχειρίσῃ πάντα τρόπον εἰς τὸ νὰ παιδευθῇ ὡς κακοποιὸς καὶ φθορεὺς τοῦ νιζαμίου τῆς πατρίδος.

ιθ'

19. Ἡ βουλὴ τῶν κριτῶν ἐπαγραπνοῦσα πάντοτε ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τοῦ κοινοῦ καὶ συντηρήσει τοῦ χρέους, τὸ ὅποιον ὀφείλουσιν οἱ ἐπιστατοῦντες τὸ κοινόν, ἔχει τὴν ἐλευθερίαν νὰ καθήρῃ ὅλους ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἀναφα-

2. ἔκλητος: πρέπει να διορθωθεί σε ἀνέκλητος.

νῶσιν πονηροὶ καὶ δολεροὶ καὶ νὰ προβιβάσῃ ἄλλους κατ' ἀρέσκειαν αὐτῆς.

κ'

20. "Οστις ἥθελε κινήσει ἀγωγὴν κατά τινος καὶ στείλει εἰς τὴν πατρίδα μπουμπασίρην, εἶναι εἰς χρέος νὰ πληρώσῃ αὐτὸν καὶ ὅλα τὰ ἔξοδα τῆς ζωτροφίας αὐτοῦ.

κα'

21. Ἐὰν συνέβη ἥθελεν ἐν τῇ πολιτείᾳ ἀταξίᾳ τις ὑπό τινος τόσον τὴν ἡμέραν ὅσον καὶ τὴν νύκτα, ὁ μπασκοτζάμπασης δύναται ἐλευθέρως νὰ πέμψῃ τοὺς ἀνθρώπους τῆς κουστωδίας νὰ κρατήσῃ εἰς φυλακὴν τὸν ἀτακτοῦντα, ἐρχομένων δὲ τῶν κριτῶν νὰ γίνῃ ἡ ἐξέτασις καὶ κατάκρισις αὐτοῦ.

κβ'

22. Οὖσα ἡ κατὰ καιρὸν βουλὴ τῶν κριτῶν εἰς χρέος νὰ ἐπαγραπνῇ εἰς τὸ νὰ σώζεται τὸ καλὸν νιζάμι καὶ ἡ εύταξίᾳ ἐν τῇ πατρίδι, ὅσοι ἀναφανῶσι τῶν ξένων ἀργοί, πονηροί τε καὶ σκανδαλοποιοί, θέλει κάμει αὐτοὺς ἐξορίστους τῆς πατρίδος.

κγ'

23. Κάθε πλεούμενον τοπικὸν καὶ ξένον, ὅποὺ ἔλθῃ εἰς τὴν πατρίδα μὲ θροφὰς, εἶναι εἰς χρέος διὰ νὰ πωλῇ εἰς τὸν κοινὸν λαὸν τρεῖς ἡμέρας, μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τρεῖς δύναται νὰ πωλήσῃ αὐτὰς ὅθεν αὐτῷ συμφέρει.

κδ'

24. Ἐπειδὴ καὶ ἐκρίναμεν ἐπάναγκες νὰ ὄμιλήσωμεν καὶ περὶ τῶν ἐξερχομένων ἀποφάσεων τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου, πρὸς ἡσυχίαν αὐτοῦ τε καὶ τοῦ πολιτικοῦ λέγομεν ὅτι πᾶσα ἀπόφασις ἐξερχομένη ἀπ' αὐτὸ τὸ κριτήριον πρέπει νὰ εἶναι ὑπογεγραμμένη ἀπ' ὅλον τὸν κλῆρον. Καὶ ἐάν τινας ἐκ τῶν διαφερομένων νομίσῃ ἐαυτὸν ἀδικημένον, ἡ βουλὴ τῶν κατὰ καιρὸν κριτῶν εἶναι εἰς χρέος ἐμφανιζομένου τοῦ τοιούτου νὰ ἐξεπεργασθῇ³ τὴν διαφορὰν αὐτοῦ καὶ ἐὰν ἀναφανῇ αὐτὴ δρθή, ἡ βουλὴ θέλει βάλει αὐτὴν εἰς πρᾶξιν, ἐξ ἐναντίας θέλει ἀναστραφῇ καὶ θέλει γίνει ἡ ἀνάκρισις ἐκ τῆς βουλῆς.

κε'

25. Ἡ ἐπιστασία τὴν ὑγιείας, δηλαδὴ τῆς κουραντίνας, θέλει διατηρηθῆ μὲ τὰς πλέον σφιδρὰς παρατηρήσεις καὶ θέλει ἔχωσιν οἱ σφάλλοντες αὐστηρὰν τὴν παιδείαν.

κστ'

26. "Ολοι οἱ καπιτάνιοι τῶν καραβίων τοπικοί τε καὶ ξένοι καθὼς καὶ ἐκεῖνοι τῶν μικρῶν πλοιαρίων εἶναι εἰς χρέος νὰ δώσωσι ἀφευδῆ ὄμολογίαν, τόσον διὰ τὸν τόπον ἀπὸ τὸν ὅποιον παρέρχονται, ὅσον καὶ διὰ τὰ εἴδη τοῦ φορτίου τὰ ὅποια φέρωσι ἔως τριχὸς καὶ ἐὰν παρὰ ταῦτά τινας πράξῃ, θέλει παιδευθῆ.

3. ἐξεπεργασθῆ: πρέπει να διορθωθεί σε ἐπεξεργασθῆ.

κζ'

27. Οι ρήθεντες καπιτάνιοι μικρῶν τε καὶ μεγάλων πλοίων εἶναι εἰς χρέος, εὐθὺς ὅποὺ φθάσωσιν εἰς τοὺς λιμένας τῆς νήσου μας, νὰ λαμβάνωσιν τὸν βαρδιάνον της ύγιείας παρόρησίᾳ⁴ τοῦ ὅποίου ὁ καπιτάνιος εἶναι εἰς χρέος νὰ καταθέσῃ ὅλα τὰ εἴδη, τὰ ὅποια ἔχει τόσον αὐτὸς ὅσον οἱ συντροφοναῦται του καὶ ἄλλος τινάς· καὶ θέλει εἶναι εἰς χρέος ἀφευκτὸν ὁ καπιτάνιος νὰ διορίσῃ μίαν βίζιταν γενεράλε εἰς ὅλα τὰ σεντούκια τῶν ναυτῶν καὶ εἰς τὰ κατάκρυφα μέρη τοῦ καραβίου καὶ ἐάν τινα εὕρῃ κατακρύπτοντα εἴδός τι.

κη'

28. Οι ρήθεντες καπιτάνιοι εἶναι εἰς χρέος νὰ μὴν ἀφήσωσι νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τοῦ καραβίου καμμιὰ βάρκα οὔτε ἄνθρωπος χωρὶς τῆς ἀδείας τοῦ καπιτάν(ου) καὶ χωρὶς τὸν βαρδιάνον· οὕτω δὲν θέλει δεχθῶσι βάρκαν τινὰ καὶ ἄνθρωπον ἐκ τοῦ πρατίγου καὶ ἐκ τῆς κουραντίνας χωρὶς τὸν βαρδιάνον.

κθ'

29. Οι ρήθεντες καπιτάνιοι διὰ νὰ φυλάττεται ἐπ' ἀκριβὲς ἡ κουραντίνα εἰς χρέος εἰσὶ νὰ διορίσωσι τὰς ἀναγκαίας φυλακὰς τῆς νυκτὸς καὶ δὲν θέλει συγχωρήσωσιν ἐπὶ οὐδεμιᾷ προφάσει καὶ αἰτίᾳ νὰ ἀναχωρήσῃ βάρκα τις ἡ ἄνθρωπος ἐκ τοῦ καραβίου, οὔτε ἄνθρωπος καὶ βάρκα νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸ καράβι.

λ'

30. Οι καπιτάνιοι εὐθὺς ὅποὺ φθάσωσι εἰς τοὺς λιμένας τῆς νήσου μας καθὼς καὶ οἱ συντροφοναῦται αὐτῶν εἶναι εἰς χρέος νὰ ὑποταχθῶσι εἰς τὰς παραγγελίας καὶ διατάξεις τῆς καγκελλαρίας τοῦ κοινοῦ.

λα'

31. Οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀνθρώπων τοῦ καραβίου δύναται νὰ ἐβγάλῃ εἰς τὴν γῆν εἴδός τινα χωρὶς τῆς ἀδείας τοῦ καπιτάν(ου) καὶ τοῦ βαρδιάνου καραβίου καὶ τοῦ βαρδιάνου τῆς καγκελλαρίας, τόσον ἐὰν εἶναι εἰς τὸν λιμένα τῆς πολιτείας ὅσον καὶ ἂν εἶναι εἰς τοὺς ἄλλους λιμένας τῆς νήσου μας.

λβ'

32. "Οστις ἀναφανῇ παραβάτης εἰς ὅσα ἐδιωρίσαμεν ἐπάνω εἰς τὴν Ιούλην τῆς ύγιείας θέλει ὑποπέσει εἰς αὐστηρὰν παιδείαν.

λγ'

33. "Οσα καράβια φορτώσωσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν, τὴν Ῥούμελην ὅλην, τὴν Ἀνατολήν, Συρίαν, Αἴγυπτον καὶ τὸ Ἀρχιπέλαγος, νὰ πληρώνωσι τὰ κάμβια, διάφορα δηλαδὴ καὶ τὸ μερτικὸν τῶν συντροφοναυτῶν εἰς τὸν ἀκόλουθον τρόπον:

4. παρόρησίᾳ: πρέπει να διορθωθεί σε παρουσίᾳ.

«διὰ Μάλταν καὶ Σικελίαν, ὅταν λάβωσι μερτικὸν τάλλαρα 30, θέλει δώσωσι διάφορον 17 τοῖς ἑκατόν·

«διὰ Νεάπολιν καὶ Τούνις, ... μερτικὸν τάλλαρα 35, διάφορον 20 τοῖς ἑκατόν·

«διὰ Λιβύρνον καὶ Γένοβαν, ... μερτικὸν τάλλαρα 40, διάφορον 22 τοῖς ἑκατόν·

«διὰ Νίτζα, Τολόνε καὶ Μαρσιλίαν, μερτικὸν τάλλαρα 44, διάφορον 24 τοῖς ἑκατόν·

«διὰ Μαγιόρκαν, Μινόρκαν, Ταραγῶνα, Βαρκελῶνα, Βαλέντζα, Δένια μέχρι Καρθαγένοβα, ... μερτικὸν τάλλαρα 47, διάφορον 25 τοῖς ἑκατόν·

«διὰ Ἀλμυρίαν καὶ Μάλαγα, Γκιβιλτέρα καὶ Ἀργαζήλην, μερδικὸν τάλλαρα 52, διάφορον 27 τοῖς ἑκατόν·

«διὰ Κάδιξ, ... μερδικὸν τάλλαρα 58, διάφορον 30 τοῖς ἑκατόν·

«διὰ Λισβῶνα, ... μερδικὸν τάλλαρα 70, διάφορον 35 τοῖς ἑκατόν·

«διὰ τὸν Ἀδριατικὸν κόλπον, Τριέστιον καὶ Βενετίαν, μερδικὸν τάλλαρα 35, διάφορον 20 τοῖς ἑκατόν·

“Οσα καράβια φορτώσωσιν εἰς ὅλας τὰς σκάλας Ῥωσσίας τοῦ Εὔξείνου πόντου, δηλαδὴ Μαύρης θαλάσσης ὅλης:

«Ἐὰν πωλήσῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν, νὰ δώσῃ διάφορον 12 1/2 τοῖς ἑκατόν·

«διὰ Ἀρχιπέλαγος ἕως Τζηρῆγον, μερδικὸν τάλλαρα 25, διάφορον 15 τοῖς ἑκατόν·

«διὰ τὰς Ἰονικὰς νήσους, ... μερδικὸν τάλλαρα 30, διάφορον 17 τοῖς ἑκατόν·

«διὰ Μάλταν καὶ Σικελίαν, ... μερδικὸν τάλλαρα 40, διάφορον 22 τοῖς ἑκατόν·

«διὰ Νεάπολιν καὶ Τούνις, ... μερδικὸν τάλλαρα 44, διάφορον 25 τοῖς ἑκατόν·

«διὰ Γένοβαν καὶ Λιβύρνον, ... μερδικὸν τάλλαρα 50, διάφορον 27 τοῖς ἑκατόν·

«διὰ Νίτζαν, Τολόνε καὶ Μαρσιλίαν, μερδικὸν τάλλαρα 54, διάφορον 29 τοῖς ἑκατόν·

«διὰ Μαγιόρκα, Μινόρκα, Βαρκελῶνα, Ταραγῶνα, Βαλέντζα, Δένια, μέχρι Καρθαγένοβας, ... μερδικὸν τάλλαρα 57, διάφορον 30 τοῖς ἑκατόν·

«διὰ Ἀλμυρίαν, Μάλαγα, Γκιβιλτέρα καὶ Ἀργαζήλην, μερδικὸν τάλλαρα 62, διάφορον 32 τοῖς ἑκατόν·

«διὰ Κάδιξ, ... μερδικὸν τάλλαρα 68, διάφορον 35 τοῖς ἑκατόν·

«διὰ Λισβῶνα, ... μερδικὸν τάλλαρα 80, διάφορον 40 τοῖς ἑκατόν·

«διὰ τὸν Ἀδριατικὸν κόλπον, Τριέστι καὶ Βενετίαν, μερδικὸν τάλλαρα 44, διάφορον 25 τοῖς ἑκατόν.

Περὶ μετρητῶν ἐπιστρεφομένων

«Ἄπὸ Ρωσσίαν, Μαύρην δηλαδὴ θαλασσαν, νὰ δίδωσι διάφορον 6 τοῖς ἑκατόν.

«Ἄπὸ Κωνσταντινούπολιν καὶ Ἀσπρην θάλασσαν ὅλην, ... διάφορον 4 τοῖς ἑκατόν.

Περὶ δατζίου κοινοῦ

Τὸ λεγόμενον κοινὸν δάτζιον νὰ πληροῦται ἀπὸ τὰ κέρδη τῶν καραβίων, τὸ ὁποῖον ἐδιωρίσθη νὰ δίδῃ Ιτὸι καράβι 3 τοῖς ἑκατόν.

λδ'

34. Οἱ καπιτάνιοι τῶν καραβίων εἶναι εἰς χρέος ὅντας εἰς "Ύδραν νὰ ἐγνωρίσωσιν εἰς κάθε αὐτῶν κίνημα τοῦ καραβίου καὶ καρίκου αὐτοῦ τὸν παρτζινέβελον διρετόρον· ἐτοῦτος δὲ θέλει προσφερθῆ μετὰ τῶν λοιπῶν συμμετόχων κατὰ τὴν ἔννοιαν του συμφωνητικοῦ γράμματος ὃποὺ ἔχει μετ' αὐτῶν

λε'

35. Κανένας καπιτάν(ος) δὲν δύναται οὕτε νὰ ἀνασκευάσῃ τὸ καράβι ὅποὺ διοικεῖ (δηλαδὴ νὰ ὑεφυλλιάσῃ), τόσον εἰς "Ύδραν ὅσον καὶ εἰς κάθε ἄλλον τόπον, χωρὶς τὴν ἔγγραφον ἀδειαν τῶν παρτζινεβέλων, οὕτε καράβι καινούργιον νὰ κατασκευάσῃ ἢ νὰ ἀλλαξῇ ἢ νὰ ἀγοράσῃ, χωρὶς ὡς εἴπομεν τῆς ἔγγραφου ἀδείας τῶν παρτζινεβέλων. Καὶ ἐάν τινας παρὰ ταῦτα πράξῃ, θέλει μείνει εἰς βάρος αὐτοῦ τὸ καράβι καὶ θέλει εἶναι εἰς χρέος νὰ πληρώσῃ μὲ δῆλα του τὰ καλά, κινητὰ καὶ ἀκίνητα.

λστ'

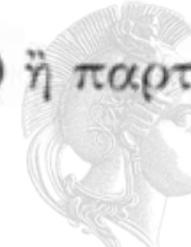
36. Τὰ καπιτάλια ὅποὺ λαμβάνουσιν οἱ παρτζινέβελοι καὶ καπιτάνιοι ἀπὸ κάθε καμβιστὴν (καμπιαδόρον δηλαδὴ) εἶναι εἰς χρέος ἔκαστος ἐξ αὐτῶν νὰ ἐπιστρέψῃ ὅτε ζητηθοῦν, καθὼς ἀκόμη εἰς καιρὸν ζημίας ὁ καθεὶς εἶναι εἰς χρέος νὰ πληρώσῃ ἐκεῖνα ὅποὺ ἔλαβεν ὁ ἴδιος. Καὶ δὲν θέλει εἶναι ποτὲ ὁισπονσάμπιλες εἰς ἐκεῖνα ὅποὺ ἔλαβον οἱ λοιποὶ συμμέτοχοι τοῦ καραβίου, δηλαδὴ δὲν θέλει εἶναι ὑποκείμενος νὰ πληρώσῃ διά τινα ἄλλον συμμέτοχον αὐτοῦ.

λζ'

37. Εὰν καπιτάν(ος) τινὸς δρομοποιουμένου ἐπανέβῃ εἰς τὸ καράβι αὐτοῦ ζημία τις εἰς τὴν τὴν ἀποσκευὴν καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ καὶ διὰ τοιαύτην κατεπείγουσαν περίστασιν χρειασθῆ ἀσπρα πρὸς διόρθωσιν τῆς ἀποσκευῆς, ὁ καπιτάν(ος) δύναται ἐλευθέρως νὰ ἀσηκώσῃ ἀσπρα ὅπου εὔρεθῇ· καὶ θέλει εἶναι εἰς χρέος νὰ ἔχῃ ἔγγραφους καὶ ἐνυπογράφους τοὺς λογαριασμοὺς τῶν εἰδῶν ὅποὺ ἡγόρασε πρὸς διόρθωσιν τοῦ καραβίου τῆς ἀποσκευῆς, οἱ δὲ παρτζινέβελοι εἶναι εἰς χρέος νὰ πληρώσωσι τὸ τοιοῦτον χρέος.

λη'

38. Εὰν συνέβῃ ποτὲ μεταξὺ παρτζινεβέλων καὶ καπιτάν(ου) ἢ παρτζι-

νεβέλου μετ' ἄλλου παρτζινεβέλου διαφωνία τις ἐπάνω εἰς τὸ συντροφικὸν αὐτῶν καράβι καὶ διὰ τοιαύτην αἰτίαν θελήσωσι νὰ διαλύσωσι τὴν συντροφίαν αὐτὴν καὶ μεταξὺ αὐτῶν δὲν δύνανται νὰ διαλύσωσιν αὐτὴν, θέλει ἀναφέρωσιν αὐτὴν εἰς τὴν βουλὴν τῶν κατὰ καιρὸν κριτῶν πληρεξουσίων, οἵτινες θέλει διαλύσωσιν αὐτὴν ἐλευθέρως. Ὄμοιώς θέλει διαλύσωσι καὶ πᾶσαν ἄλλην διαφωνίαν ἐπάνω εἰς πεπαλαιωμένον τινὰ καράβι.

λθ'

39. Ὅσων καραβίων περισσεύσωσιν ἄσπρα ἀπὸ τὰ καπιτάλια τὰ ὅποια ἔχωσιν ὅτε ὑπάγουν εἰς τὴν σκάλαν καρικατόρου καὶ θελήσωσι νὰ ἐπιστρέψουν αὐτὰ τοῖς καμβίσταις, θέλει δώσωσι κάμβιον ὡς εἰς τὸ κεφάλαιον 33.

μ'

40. Τὰ καράβια ὅποια πωλήσωσι εἰς τὴν Εύρωπην τὰ κάρικά των καὶ πιάσωσι τὰ καπιτάλια καὶ τὸ διάφορον δὲν εἶναι σωστὸν, ὡς διαλαμβάνει τὸ κεφάλαιον τῶν καμβίων θαλασσίων, εἰς χρέος εἰσὶν οἱ καπιτάνιοι νὰ φέρωσι τοὺς λογαριασμοὺς τῆς ἐκκαθαρίσεως εἰς τὴν βουλὴν τῶν κατὰ καιρὸν κριτῶν, ἵνα ὑπ' αὐτῶν διακριθῇ.

μα'

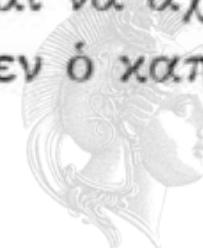
41. Τὰ καράβια ὅποια πωλήσωσιν εἰς Εύρωπην καὶ ψωνίσωσι πραγματίας, ἐὰν ἔχωσι τὰ διάφορα σωστά, θέλουσιν εἶναι αὐταὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ καραβίου. Ἐξ ἐναντίας, θέλει ἀναφερθῆ ἡ τοιαύτη ὑπόθεσις εἰς τὴν διάκρισιν τῆς βουλῆς.

μβ'

42. Ἐὰν γένη καὶ καράβι τινὰ ἐπιστρεφόμενον ἀπὸ τὴν Εύρωπην δὲν πιάσῃ εἰς "Τδραν καὶ εύρισκοντας ὁ καπιτάν(ος) αὐτοῦ ἄλλον πατριωτικὸν ἥ καὶ σπετζιώτικον, οἱ καπιτάν(οι) τῶν ὅποιων νὰ εἶναι γνωστοὶ καὶ τίμιοι, δύναται νὰ στείλῃ δι' αὐτῶν εἰς "Τδραν τὰ διάφορα ἀν ἔχῃ ἥ καὶ μέρος ἐκ τῆς σερμαγιᾶς. Ἐξ ἐναντίας, θέλει εἶναι εἰς χρέος νὰ ἔλθῃ εἰς "Τδραν ἀφ' οὗ ἀποφορτώσῃ. Ἄν δὲ καὶ τότε δὲν δυνηθῇ νὰ ἔλθῃ, εύρισκοντας εἰς τὸν δρόμον ὅποια κάμει ἀπὸ τὰ εἰρημένα καράβια τὰ ὅποια πλέουσι διὰ τὴν πατρίδα, εἶναι εἰς χρέος νὰ τὰ ἐξαποστείλῃ. Ἐξ ἐναντίας καὶ παραμελήσῃ νὰ τὰ στείλῃ, θέλει λογίζεται τὸ διάφορον ἐκεῖνο ὡς καὶ ἡ λοιπὴ σερμαγιὰ τοῦ καραβίου.

μγ'

43. Ἐὰν γένη καὶ καράβι τινὰ μετὰ τὴν πώλησιν τοῦ καρίκου ὅποια κάμει εἰς τὴν Εύρωπην ναυλωθῇ διὰ τὸν Λεβάντε καὶ δι' αὐτὸν τὸν ναῦλον χρειασθῇ νὰ δώσῃ καπιτάλια ἐπάνω εἰς τὸ πράγμα, ὁ καπιτάν(ος) εἶναι εἰς χρέος πρῶτον μὲν νὰ βάλῃ ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν του τὸ πράγμα καὶ ἔπειτα νὰ μετρήσῃ τὰ φόνδα. Καὶ εἶναι εἰς χρέος ὁ καπιτάν(ος) νὰ παρατηρήσῃ ἀν εἶναι τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο ποιότητος καλῆς [[ποιότητος]] καὶ νὰ ἀχρήζῃ διπλῆν τούλαχιστον τὴν ποσότητα τῶν φόνδων ὅποιον ἔδωκεν ὁ καπιτάν(ος)

εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, κάνοντας καὶ τὰ ἀναγκαῖα ἔγγραφα τακτικὰ πρὸς ἀσφάλειαν τελείαν τῶν φόνδων. Καὶ ἂν ὁ καπιτάν(ος) δὲν εἶναι ἀρχετὸς νὰ ἐγνωρίσῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα τόσον εἰς τὴν ποιότητα ὅσον καὶ εἰς τὴν τιμήν, θέλει κάμει νὰ θεωρηθῇ αὐτὸ ὑπὸ πραγματευτῶν τιμίων καὶ νὰ τιμηθῇ καὶ τότε νὰ γίνεται ὁ ναῦλος. Καὶ ἂν ἀπ' ἐναντίας πράξῃ ὁ καπιτάν(ος) καὶ εἰς τὸν τόπον ὅπου ὑπάγῃ μὲ τὸ πρᾶγμα αὐτὸ ζημιωθῇ, ὁ καπιτάν(ος) εἶναι εἰς χρέος νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ καπιτάλια σῶα τοῖς καμβίσταις, ὅμοι καὶ τὰ διάφορα, τὰ ὅποια ἔκαμεν ἐκεῖ ὅπου ἐπώλησεν.

μδ'

44. Τυχὸν καὶ καράβι τινὰ πωλῆσαν εἰς Εύρωπην ἐμπλέχθη ἡ σερμαγιά του καὶ τὰ βλησίδια εἰς τὸν πραγματευτήν καὶ, διὰ νὰ μὴ χρονοτριβῇ ἐκεῖ, ἐναυλωθῇ εἰς δεύτερον ταξίδιον ἢ χρεντιδάρουν τὸν καπιτάν(ον) καὶ φορτώσῃ διὰ λογαριασμὸν τῆς συνδροφίας πάλιν, ὅταν τελειώσωσι τὸ δεύτερον ταξίδιον καὶ ἡ σερμαγιὲ ἀκόμη δὲν εἶναι ἐλευθερωμένη, δὲν δύνανται οὕτε τὸν ναῦλον νὰ μοιράσωσιν οὕτε τὸ κέρδος τὸ ὅποιον ἀπήλαυσαν εἰς αὐτὸ τὸ ταξίδιον διὰ λογαριασμόν των, ἀλλὰ θέλει ἔλθωσιν εἰς "Γδραν διὰ νὰ διακριθῇ τὸ τοιοῦτον ὑπὸ τῆς βουλῆς.

με'

45. Ἐὰν καράβι τινὰ ἐναυλωθῇ εἰς Εύρωπην ὅποὺ πωλήσῃ διὰ τὴν Ἀμερικὴν, δὲν δύναται νὰ κρατήσῃ ἀπὸ τὴν σερμαγιὰν περισσότερον ἀπὸ τὸ ἔν τρίτον, τὰ δὲ δύο τρίτα καὶ τὸ διάφορον ὄλης τῆς σερμαγιᾶς εἶναι εἰς χρέος νὰ ἐξαποστεῖλη εἰς "Γδραν μὲ καράβι πατριωτικὸν καπιτάν(ον) τίμιον ἢ μὲ σπετζιώτικον καράβι καὶ καπιτάν(ον) τοιοῦτον. Χωρὶς δὲ τὴν οἰκονομίαν ταύτην νὰ μὴ δύναται ὁ καπιτάν(ος) νὰ μεταχειρίσῃ τὸ τοιοῦτον ταξίδιον. Νὰ εἶναι καὶ συντροφευμένη ἡ σερμαγιὰ μὲ ἀνθρώπους τοὺς πλέον πιστοὺς αὐτοῦ.

μστ'

46. Ἐὰν εἰς τὴν πιάτζαν ὅποὺ πωλήσωσι τὰ καράβια ἀναφανῇ κέρδος τι ἢ ζημία ἐκ τῆς μονέδας, ἢ τοιαύτη ἢ τὸ κέρδος αὐτὸ νὰ καταβάλλεται εἰς τὸ κάρικον ὅποὺ μέλλει νὰ κάμῃ, δηλαδὴ εἰς τὴν μεγάλην μέσην, ὁ δὲ καπιτάν(ος) εἶναι ἐλεύθερος νὰ λαμβάνῃ ὅποιαν μονέδα ἐνεκρίνῃ εὐλογοφανῆ.

μζ'

47. Ἐὰν ἀναφανῇ ἥθελεν εἰς τὴν πιάτζαν ὅποὺ πωλήσωσι τὰ καράβια τὰ κάρικα αὐτῶν ζημία καὶ ὁ καπιτάν(ος) θελήσῃ νὰ κάμῃ τὰ φόνδα εἰς μονέδα ὅποὺ δύναται νὰ ἐλπίσῃ κέρδος εἰς τὸν καρικατόρον, εἶναι ἐλεύθερος νὰ τὸ ἀκολουθήσῃ. Καὶ ἂν πληρουμένη ἡ ζημία περισσεύσῃ κέρδος, τὸ τοιοῦτον θέλει βληθῇ εἰς τὸ μελλούμενον κάρικον, δηλ(αδὴ) εἰς τὴν μεγάλην μέσην.

μη'

48. Ἐάν τινας τῶν καπιτανίων ἀνασκευάσῃ τὸ καράβι ἢ νέον κατα-

σκευάση, είναι εἰς χρέος νὰ πέμψῃ εἰς "Τύραν τὰ καπιτάλια καὶ κάμβια αὐτῶν, μὲ καράβι ὑδραῦκον ἢ σπετζιώτικον.

μθ'

49. Έὰν πάλιν τινὰς ἐξ αὐτῶν κάμη ἀλλαγὴν τὸ καράβι του ἢ ἄλλον ἀγοράσῃ, δύναται ἐλευθέρως να κομίσῃ μετ' αὐτῶν τὰ καπιτάλια· ἡ τοιαύτη ὅμως ἀλλαγὴ νὰ είναι διὰ θελήσεως τῶν παρτζινεβέλων αὐτοῦ ἐγγράφου.

ν'

50. Οἱ καπιτάνιοι είναι εἰς χρέος εὔθὺς ὅποὺ ἀποφορτώσωσι εἰς πᾶσαν σκάλαν νὰ προσκαλέσωσι πέντε τῶν συντροφοναυτῶν τοῦ καραβίου, παρόρθησίᾳ⁵ τῶν ὅποίων θέλει κάμωσι τὸν λογαριασμὸν καὶ θέλει εἴπωσιν αὐτοῖς πόσον κοστίζει τὸ πρᾶγμα ὅποὺ ἔβαλον. Όμοίως καὶ ὅταν πωλήσωσι.

να'

51. Εἶναι δὲ πρὸς τούτοις αὐτοὶ οἱ καπιτάνιοι ἐάν ποτε προσκλαυθῶσιν οἱ συντροφοναῦται αὐτῶν, νὰ παραστήσωσι εἰς τὴν βουλὴν τοὺς λογαριασμοὺς αὐτῶν τακτικοὺς καὶ ἐνυπογράφους ἐκ τῶν ῥακομανταρίων.

νβ'

52. Οἱ ὁγθέντες καπιτάνιοι εἰσιν εἰς χρέος νὰ προσφέρωνται μὲ τοὺς συντροφοναῦτας των μὲ πᾶσαν φιλανθρωπίαν, διὰ νὰ σώζεται μεταξὺ αὐτῶν ἡ καλὴ ἀρμονία.

νγ'

53. Οὐδεὶς τῶν καπιτάνιων δύναται νὰ δώσῃ εἰς ἄλλον καράβι οὕτε ἀπὸ τὴν σερμαγιὰ οὕτε ἀπὸ τὰ μαξούλια αὐτῆς δίχα τῆς ὀρδινίας τῶν παρτζινεβέλων καὶ δίχα αἰτίας ναυλοποιήσεως ἢ ἀνασκευῆς καὶ κατασκευῆς ὡς τὰ ἄρθρα No 45 καὶ 48.

νδ'

54. Τὰ καράβια ὅποὺ ναυλωθῶσιν ἀπὸ τὸν Λεβάντε καὶ μετρήσωσι φόνδα οἱ καπιτάνιοι ἐπάνω εἰς τὰς πραγματείας ὅπου ἥθελον ἴμβαρκάρει καὶ εἰς τὸν πηγαιμὸν αὐτῶν διὰ τὸ δεστίνο των πιασθῶσιν ἀπὸ ἀρμαμέντα ἢ κορσάρικα καὶ δι' αἰτίας δημεύσωσι τὰς πραγματείας, δηλαδὴ τὸ κάρικον πρέζα, καὶ χαθῶσι τὰ φόνδα, ὁ δὲ ναῦλος δοθῇ, νὰ μὴ δύναται ὁ καπιτάν(ος) καὶ οἱ συντροφοναῦται αὐτοῦ νὰ μοιράσωσιν αὐτὸν, ἀλλὰ νὰ ἔλθωσιν εἰς "Τύραν τὰ καπιτάλια καὶ κάμβια αὐτῶν, μὲ καράβι ὑδραῦκον ἢ σπετζιώτικον.

νε'

55. Έὰν συνέβῃ εἰς κανένα καράβι χύσις ἢ κούρσευμα ἢ τζάκισμα ἢ ζημία τῶν φόνδων, ἡ τοιαύτη ἀκολουθὰ ἐξ ἵσου, δηλαδὴ τόσον εἰς τὴν σερμαγιὰν ὅσον καὶ εἰς τὰ βλησίδια τῶν συντρόφων.

5. παρόρθησία: πρέπει να διορθωθεί σε παρουσία.

νστ'

56. Έὰν συνέβῃ ἥθελεν εἰς κανένα καράβι μικρὰ χύσις καὶ εἰς τὴν σκάλαν ὅποὺ πωλήσωσι πιασθῶσι τὰ φόνδα, νὰ εἴναι εἰς χρέος νὰ ἐβγάλωσι τὴν σερμαγιὰν καὶ τὰ βλησίδια, διάφορα δὲ νὰ μὴν ἐβγάλωσιν οὔτε μερδικὸν νὰ κάμωσι, ἀλλὰ νὰ φέρωσιν αὐτὰ ὅλα εἰς "Γδραν ὄμοῦ καὶ τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς πωλήσεως αὐτοῦ τοῦ καρίκου ἀπὸ τὸν ῥακομαντατάριον διὰ νὰ θεωρηθῇ ἡ τοιαύτη ὑπόθεσις ὑπὸ τῆς βουλῆς τῶν κατὰ καιρὸν κριτῶν.

νζ'

57. Έὰν εἰς τινα καράβι συνέβῃ ἥθελε χύσις ἡ κούρσεμα εἰς τὸ κάρικον, εἰς τοιαύτην ἀβαρίαν, ζημίαν δηλαδή, τὸ καράβι δὲν ενέχεται. Καὶ ἔὰν ἀκολουθήσῃ κούρσευμα εἰς τὰ πράγματα τοῦ καραβίου, εἰς τὴν ἀποσκευὴν δηλ(αδή) αὐτοῦ καὶ εἰς κάθε ἄλλον εἶδος καραβίου ἡ απὸ φουρτούναν ῥιφθοῦν εἰς τὴν θάλασσαν, ἀπὸ τοιαύτην ἀβαρίαν τὸ κάρικον εἴναι ἐλεύθερον. Καὶ ἔὰν συνέβῃ χύσις ἡ κούρσευμα εἰς τὸ κάρικον καὶ εἰς τὰ πράγματα τοῦ καραβίου, οἱ μὲν παρτζινέβελοι καραβίου χάνουσι τὰ τοῦ καραβίου, οἱ δὲ καπιταλισταὶ χάνουσι τὰ {τὰ} τοῦ καρίκου. Καὶ ἔὰν ὅλον τὸ κάρικον ῥιφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν ἡ ληφθῇ ἀπὸ κορσάρων, χάνονται τὰ καπιτάλια. Όμοίως, ἂν ληφθῇ τὸ καράβι, ἡ σερμαγιὰ μένει ἐλευθέρα.

νη'

58. Έὰν εἰς τινα ἔεφόρτωτον καράβι συνέβῃ ναυάγιον (τζάκισμα δηλαδή) καὶ σωθῇ ἡ λεγομένη σερμαγιὰ τὸ δὲ καράβι χαθῇ, ἡ σερμαγιὰ αὐτὴ μένει ἐλευθέρα, δὲν ἐνέχεται δηλαδὴ εἰς τὸ ναυάγιον· εἴναι ὅμως ὑποκειμένη νὰ ἐκπληρώσῃ ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἔξοδα, τὰ ὅποια ἥθελε κάμει ὁ καπιτάν(ος) εἰς τοὺς συντροφοναύτας του, εἰς ζωοτροφίαν καὶ ναῦλον αὐτῶν· καὶ πρὸς τούτοις εἴναι εἰς χρέος νὰ ἐκπληροῖ καὶ ὅλα τὰ ἔξοδα ναύλου εἰς λείφανά τινα ἐκ τοῦ ναυαγίου. Ἐν δὲ τὸ καράβι εύρεθῇ φορτωμένον καὶ ναυαγήσῃ καὶ γλυτώσῃ ἀπὸ τὴν ἀποσκευὴν του τὰ χαλάκια δηλαδὴ καὶ ἀπὸ τὸ κάρικον, αὐτὰ τὰ ἔξοδα ὅποὺ ἀκολουθήσωσι πρὸς ζωοτροφίαν τῶν συντροφοναυτῶν καὶ ναῦλον ἔως εἰς τὴν πατρίδα καὶ φέρωσι καὶ τὰ εἰρημένα χαλάκια, νὰ γίνῃ ἡ ἔξοδος αὐτὴ ὅλη ἀπὸ τὸ σωθὲν μέρος φορτίου. Ἐν δὲ ὁ ναῦλος καὶ τὰ ἔξοδα εἴναι περισσότερα ἀπὸ τὸ σωθὲν μέρος φορτίου, εἴναι εἰς χρέος ὁ καπιτάν(ος) μετὰ τῶν παρτζινέβελων αὐτοῦ νὰ ἐπιφορτωθῶσιν αὐτά. Ἐν δὲ τὸ σεσωσμένον πρᾶγμα ἐκ τοῦ φορτίου εἴναι περισσότερον ἀπὸ τὰ ἔξοδα, τὸ περίσσευμα ἀνήκει τῆς σερμαγιᾶς.

νθ'

59. Έάν τινας ἐκ τῶν παρτζινέβελων καραβίου δὲν δυνηθῇ νὰ ἐκπληρώσῃ ζημίαν τινὰ ἀναλογουμένην αὐτῷ συμβαίνουσαν ἐπὶ τοῦ καραβίου, ἡ βουλὴ τῶν κατὰ καιρὸν κριτῶν θέλει ὑποχρεώσει τὸν τοιοῦτον νὰ πληρώσῃ αὐτὴν τὴν ζημίαν μὲ τὴν πώλησιν τοῦ συμφέροντος ὅποὺ ἔχει εἰς αὐτὸ τὸ ζημιωθὲν καράβι. Καὶ αὐτὸ οὕτω καὶ οὐχὶ ἀλλέως.

ξ'

60. Ὄταν ἔνα καράβι πωλήσῃ εἰς Εύρωπην τὸ κάρικόν του καὶ θελήσῃ ὁ καπιτάν(ος) αὐτοῦ νὰ κάμῃ καὶ δεύτερον ταξίδιον ἥ ἐναυλωθῇ διά τινα μέρος, εἶναι εἰς χρέοςνὰ μοιράσῃ τοῖς συντροφοναύταις του δίδων αὐτοῖς τὸ ἀνῆκον δίκαιον ἐκ τοῦ τετελειωμένου ταξιδίου καὶ τότε, ὅσοι ἐξ αὐτῶν δὲν εύχαριστηθῶσιν εἰς τὴν ἔξακολούθησιν τοῦ δευτέρου ταξιδίου, θέλουσι εἶναι ἐλεύθεροι καὶ δύνανται νὰ δισπαρκαρισθῶσιν ἐλευθέρως, ὅπου μοιράσωσι.

ξα'

61. Ὅσοι δὲ τῶν συντροφοναυτῶν ἐμμείνωσι πρὸ τῆς τελειώσεως τοῦ ταξιδίου, δὲν δύνανται ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει ζητῆσαι ἐκ τοῦ πεποιημένου μερδικοῦ, ὡσὰν ὅποὺ αὐτοὶ ἐλιποτάκτησαν.

Περὶ συντροφοναυτῶν

ξβ'

62. Μισεύοντα τὰ καράβια διὰ τὸν καρικατόρον δὲν δύνανται οἱ συντροφοναύται αὐτῶν διὰ οὐδένα δικαιολόγημα ἐμμείναι ἐκ τῶν καραβίων, ἀλλ' εἶναι εἰς χρέος νὰ ἔξακολουθήσωσιν ἔως οὗ τελειωθῇ τὸ ταξίδιον, τὸ ὅποιον ἐπιχειρίσθησαν. Καὶ ἐάν τινες ἀναφανῶσιν ἀσθενεῖς καὶ ἀνάξιοι εἰς τὴν ἔξακολούθησιν τοῦ ταξιδίου καὶ ὁ καπιτάν(ος) ἀναγκασμένος νὰ βάλῃ ἄλλους εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀσθενῶν μὲ μερδικὸν ἥ μὲ πάγαν μηνιαίαν, ὅταν τελειωθῇ τὸ ταξίδιον αὐτὸ καὶ θελήσωσι νὰ μοιράσωσι, θέλει προεσπαριθμήσωσι καὶ τὰ μερδικὰ τῶν ἀσθενῶν, διὰ νὰ λάβωσι καὶ αὐτοὶ τὸ αὐτὸ καὶ ισάριθμον μερδικόν, τὸ ὅποιον ἔλαβον οἱ ὑγιεῖς καὶ κεκοπιακότες.

ξγ'

63. Ἐάν τινες τῶν συντροφοναυτῶν λαμβάνοντες κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς πιάτζας μας ἄσπρα δάνεια ἀπὸ τὸν καπιτάνον τζουρμαριζόμενοι, μετὰ ταῦτα δὲ τζουρμαρισθῶσι μὲ ἄλλον καπιτάνον, οἱ τοιοῦτοι εἶναι εἰς χρέος νὰ ἐπιστρέψωσιν ἀμέσως τὰ ὅσα ἔλαβον ἀπὸ τὸν πρῶτον.

ξδ'

64. Ἐάν δὲ πάλιν τινὲς ἐξ αὐτῶν λιποτακτήσωσι τόσον εἰς τὸν καρικατόρον ὅσον καὶ εἰς πιάτζαν τινὰ τῆς Εύρωπης ὅποὺ πωλήσωσιν, εἶναι εἰς χρέος ἄφευκτον νὰ ἐπιστρέψωσι τῷ καπιτανίῳ τὰ ὅσα εἰσὶ πρὸς αὐτὸν χρεῶσται καὶ τότε νὰ μείνωσι ἀπὸ τὸ καράβι καὶ ἐμμείναντες δὲν θέλει δυνηθῆ οὐδὲν καράβι πατριωτικὸν νὰ δεχθῇ αὐτοὺς.

ξε'

65. Ἐάν τινες πάλιν ἐξ αὐτῶν ἀναφανῶσιν ἐναντίοι εἰς τὴν ὁρθὴν γνώμην τοῦ καπιτάν(ου), ἥτις ἀποβλέπει πρὸς τὸ κοινὸν ὄφελος, ἥ σύγχισιν ἐγείρωσιν εἰς τὴν συντροφίαν τοῦ καραβίου ἥ λιποτακτήσωσιν ἥ ἀταξίαν τινὰ ποιήσωσι μέσα εἰς τὸ καράβι, οἱ τοιοῦτοι, ὅταν ἀναφανῶσιν ἐν τῇ πατρίδι, θέλει παιδευθῶσιν ὑπὸ τῆς βουλῆς.

>> διμιτριος τζαμαδος	»
>> δημήτρι(ος) Κριεζής	»
>> γεώργιος κουντουριώτης:-	»
>> γεώργης χατζη γκιόνη -	»
>> φραντζέσκ(ος) δ. Βουλγάρι.	»
>>	»
(ΤΣ) ⁶	(ΤΣ) ⁷

6. Έχει σφραγιστεί με τη «μεγάλη σφραγίδα» της κοινότητας, που, όπως είναι γνωστό, αποτελείται από τέσσερα κομμάτια. Έχει στη μέση το Χριστό, αριστερά και δεξιά πάνω από τους ώμους του το γνωστό ΙC XC, ενώ περιμετρικά, αρχίζοντας από το κέντρο πάνω την εξής επιγραφή (με κεφαλαία γράμματα): « + ΣΦΡΑΓΙC ΤΗC ΚΟΙΝΟΤΗΤΟC ΝΗCOΥ ΥΔΡΑΣ :1808: IOYNIOY:12».

7 Πρόκειται προφανώς για τη σφραγίδα του Νικολάου Δημητρίου Κοκοβίλα, που χωρίζεται στη μέση με μια οριζόντια γραμμή. Στο κάτω μισό έχει σε δύο σειρές, στην πάνω ΚΝΔ (κεφαλαια) και στην κάτω 1812. Στο πάνω μισό έχει πιθανόν επιγραφή στα τούρκικα με αραβικό αλφάβητο.

